Instytut Pamięci Narodowej

https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/76732,Otwarcie-wystawy-Rozkaz-nr-00485-Antypolska-operacja-NKWD-na-sowieckiej-Ukrainie.html
24.04.2024, 00:06

Otwarcie wystawy „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937–1938” w Odessie

W dniach 9–11 września w Odessie gościła delegacja Instytutu Pamięci Narodowej. Podczas wizyty uroczyście otwarta została wystawa „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937–1938”.

Architekci zbrodni
Архітектори злочину

Architekci zbrodni
Архітектори злочину

prawa Andrieja Jamkowego
32 innych oskarżonych

prawa Andrieja Jamkowego
32 innych oskarżonych

Piotr Czajkowski

Piotr Czajkowski
Петро Чайковський

Miejsca pamięci na Ukrainie
Місця пам'яті в Україні

Miejsca pamięci na Ukrainie
Місця пам'яті в Україні

Delegacja IPN z prezesem Jarosławem Szarkiem, dyrektorem Biura Edukacji Publicznej IPN Adamem Hlebowiczem oraz dyrektor Archiwum IPN Marzeną Kruk rozpoczęła wizytę w Odessie od złożenia kwiatów pod tablicą upamiętniającą prezydenta Lecha Kaczyńskiego oraz w miejscu pamięci na II Cmentarzu Chrześcijańskim, gdzie odwiedziła polskie kwatery. Delegacji towarzyszyli konsul RP Andrzej Szmidtke, dyrektor Państwowego Archiwum Obwodowego w Odessie Petro Łukjanczuk oraz przedstawiciele odeskich Polaków z organizacji Polska Nuta.

Delegacja Instytutu Pamięci Narodowej w Odessie – 9 września 2019

Złożenie kwiatów pod tablicą ku czci prezydenta Lecha Kaczyńskiego – Odessa, 9 września 2019

Miejsce pochówku szczątków ofiar masowych represji z lat 30. i 40. XX wieku – Odessa, 9 września 2019

Na II Cmentarzu Chrześcijańskim w Odessie – 9 września 2019

Na II Cmentarzu Chrześcijańskim w Odessie – 9 września 2019

Na II Cmentarzu Chrześcijańskim w Odessie – 9 września 2019

Na II Cmentarzu Chrześcijańskim w Odessie – 9 września 2019

Następnie o 10.30 w katedrze Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny otwarta została wystawa „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937–1938”, którą mieszkańcy Odessy mogą oglądać do 20 września dzięki współpracy IPN z ukraińskimi archiwistami. Uroczystego otwarcia dokonali wspólnie bp Bronisław Bernacki, ordynariusz diecezji odesko-symferopolskiej, prezes IPN Jarosław Szarek, konsul RP Andrzej Szmidtke, dyrektor Państwowego Archiwum Obwodowego w Odessie Petro Łukjanczuk, naczelnik kultury w administracji obwodowej Jarosława Reznikowa oraz Paweł Zielony z Archiwum IPN.

Przygotowana przez Archiwum IPN ekspozycja składa się z 16 plansz. Na pierwszych pięciu planszach przedstawiono sytuację Polaków po traktacie ryskim oraz przebieg „operacji polskiej” w USRS. Kolejne plansze ukazują indywidualne losy osób represjonowanych. Dodatkowo na trzech planszach przedstawiono wykonane przez grupę rekonstrukcyjną inscenizacje aresztowania, przesłuchania i rozstrzelania.

Na wystawie wykorzystano zdjęcia i dokumenty ze zbiorów, współpracujących z Instytutem, ukraińskich Państwowych Archiwów Obwodowych w Winnicy, Chmielnickim i Odessie oraz dokumenty pozyskane ze Stowarzyszenia Memoriał i Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia.

Dotychczas wystawa prezentowana była w Winnicy i w Chmielnickim.

Otwarcie wystawy „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja

Otwarcie wystawy „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja

Otwarcie wystawy „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja

NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937–1938" w Odessie – 9 września 2019

NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937–1938" w Odessie – 9 września 2019

NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937–1938" w Odessie – 9 września 2019

Otwarcie wystawy „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937–1938" w Odessie – 9 września 2019

Otwarcie wystawy „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937–1938" w Odessie – 9 września 2019

Otwarcie wystawy „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937–1938" w Odessie – 9 września 2019

Otwarcie wystawy „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937–1938" w Odessie – 9 września 2019

Otwarcie wystawy „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937–1938" w Odessie – 9 września 2019

Otwarcie wystawy „Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937–1938" w Odessie – 9 września 2019

Po uroczystym otwarciu wystawy miała miejsce dyskusja w ramach okrągłego stołu, poświęcona działalności organizacji społecznych zajmujących się upamiętnianiem ofiar represji politycznych w obwodzie odeskim. Ze strony Instytutu udział wzięli dyrektor BEN IPN Adam Hlebowicz oraz główny specjalista z Archiwum IPN Paweł Zielony. Podczas spotkania referat wygłosili: prowadząca – dr Ołena Sztepko, dr Lidia Kowalczuk, Jewhen Biłyj, Aleks Köhler oraz Adam Hlebowicz.

„Okrągły stół" na temat działalności organizacji społecznych zajmujących się upamiętnianiem ofiar represji politycznych w obwodzie odeskim – Odessa, 9 września 2019

Następnie przedstawiciele Instytutu złozyli wizytę w siedzibie odeskiego archiwum. O rozwoju współpracy archiwalnej z dyrektorem Petro Łukjanczukiem rozmawiali prezes IPN Jarosław Szarek oraz dyrektor Archiwum IPN Marzena Kruk. Delegacja zapoznała się z dokumentami wytworzonymi m.in. przez sowieckie służby specjalne.

Wizyta w Państwowym Archiwum Obwodowym w Odessie – 9 września 2019

Wizyta w Państwowym Archiwum Obwodowym w Odessie – 9 września 2019

Wizyta w Państwowym Archiwum Obwodowym w Odessie – 9 września 2019

Wizyta w Państwowym Archiwum Obwodowym w Odessie – 9 września 2019

Wizyta w Państwowym Archiwum Obwodowym w Odessie – 9 września 2019

Wizyta w Państwowym Archiwum Obwodowym w Odessie – 9 września 2019

Przed siedzibą Państwowego Archiwum Obwodowego w Odessie – 9 września 2019

Przed siedzibą Państwowego Archiwum Obwodowego w Odessie – 9 września 2019

Podczas kolejnego dnia pobytu w Odessie, 10 września, delegacja IPN z prezesem dr Jarosławem Szarkiem, dyrektor Archiwum IPN Marzeną Kruk i dyrektorem BBH IPN Adamem Hlebowiczem wraz z konsulem Andrzejem Szmidtke złożyła kwiaty w miejscu masowych mogił przy 6 km trasy Owidiopolskiej. Przewodnikiem oprowadzającym po miejscu pamięci był Fiodor Bartkowski – potomek rozstrzelanych w tym miejscu w 1938 r. Polaków, który w 2007 r. oznaczył miejsce ekshumacji krzyżem.

Następnie przedstawiciele Instytutu złożyli kwiaty przy tablicy ku czci ofiar represji stalinowskich w miejscu pochowania ekshumowanych szczątków na Cmentarzu Zachodnim i złożyli krótką wizytę w parafii św. Małgorzaty Antiocheńskiej, gdzie spotkali się z ks. proboszczem Aleksandrem Wionckiem.

Składanie kwiatów w miejscach pamięci – Odessa, 10 września 2019

Składanie kwiatów w miejscach pamięci – Odessa, 10 września 2019

Składanie kwiatów w miejscach pamięci – Odessa, 10 września 2019

Składanie kwiatów w miejscach pamięci – Odessa, 10 września 2019

Składanie kwiatów w miejscach pamięci – Odessa, 10 września 2019

Składanie kwiatów w miejscach pamięci – Odessa, 10 września 2019

Wieczorem delegacja IPN odbyła spotkanie z przedstawicielami Narodowo-Kulturalnego Stowarzyszenia Polaków Polska Nuta.

Spotkanie z przedstawicielami Narodowo-Kulturalnego Stowarzyszenia Polaków Polska Nuta – Odessa, 10 września 2019

Spotkanie z przedstawicielami Narodowo-Kulturalnego Stowarzyszenia Polaków Polska Nuta – Odessa, 10 września 2019

Spotkanie z przedstawicielami Narodowo-Kulturalnego Stowarzyszenia Polaków Polska Nuta – Odessa, 10 września 2019

Spotkanie z przedstawicielami Narodowo-Kulturalnego Stowarzyszenia Polaków Polska Nuta – Odessa, 10 września 2019

Spotkanie z przedstawicielami Narodowo-Kulturalnego Stowarzyszenia Polaków Polska Nuta – Odessa, 10 września 2019

Spotkanie z przedstawicielami Narodowo-Kulturalnego Stowarzyszenia Polaków Polska Nuta – Odessa, 10 września 2019

Spotkanie z

Spotkanie z

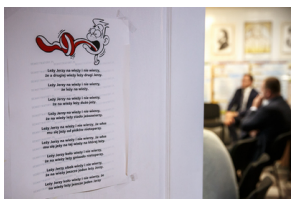

Spotkanie z

przedstawicielami Narodowo-Kulturalnego Stowarzyszenia Polaków Polska Nuta – Odessa, 10 września 2019

przedstawicielami Narodowo-Kulturalnego Stowarzyszenia Polaków Polska Nuta – Odessa, 10 września 2019

przedstawicielami Narodowo-Kulturalnego Stowarzyszenia Polaków Polska Nuta – Odessa, 10 września 2019

Spotkanie z przedstawicielami Narodowo-Kulturalnego Stowarzyszenia Polaków Polska Nuta – Odessa, 10 września 2019

Spotkanie z przedstawicielami Narodowo-Kulturalnego Stowarzyszenia Polaków Polska Nuta – Odessa, 10 września 2019

Po spotkaniu przedstawiciele IPN udali się do biskupa ordynariusza ks. Bronisława Bernackiego. Ksiądz biskup opowiadał o swojej posłudze rozpoczętej jeszcze w latach sowieckich.

Wizyta u bp. Bronisława Bernackiego, ordynariusza diecezji odesko-symferopolskiej – Odessa, 10 września 2019

Fot. Sławek Kasper (IPN)